

DOI: 10.31388/2519-884X-2023-49-102-110

УДК 657.1.012

Шепель І.В., к.е.н., доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

e-mail: inesashepel1972@gmail.com

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6728-5579>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ОДИН З НАПРЯМКІВ УСПІШНОГО АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

***Анотація.** Розглянуто практичне обґрунтування автоматизації фінансового обліку аграрних підприємств. Визначено етапи автоматизації за допомогою Agri: бухгалтерія. Виділено хронологічний порядок процесу налаштування програми залежно від вимог та видів діяльності. Сформульовано комплексний підхід налаштування параметрів, довідників, первинних, зведених документів, форм податкової та статистичної звітності ФГ. Виділені головні напрями для опанування програми Agri: бухгалтерія через заклади вищої освіти.*

***Ключові слова:** фінансовий облік, оподаткування, діджиталізація обліку, комп'ютеризація обліку, комп'ютерна бухгалтерська система.*

JEL code classification: M41

Постановка проблеми. Сучасний ринок програм, як забезпечують ведення фінансового обліку формується за рахунок програмних засобів вітчизняних фірм (Oneb Finance [1], BAS. Агро Бухгалтерія [2], MASTER: Бухгалтерія [3], Agri: бухгалтерія [4], Дебет плюс «Сільське господарство» [5]), то ринок програмного забезпечення з комп'ютеризації фінансового обліку в сільському господарстві, а саме для фермерських господарств знаходиться лише на стадії формування. Основними причинами цієї ситуації є складний фінансовий стан фермерських господарств і недостатня обізнаність їх облікових працівників із ринком програмного забезпечення та перевагами комп'ютеризації фінансового обліку. Саме автоматизація ведення документообігу, є головною умовою функціонування комп'ютерних систем, за допомогою яких полегшується процес оформлення первинних документів, та підвищується оперативність електронного документообігу, яка досить суттєво здійснює процес оптимізації облікової роботи для керівників аграрних підприємства. Для цього передбачено сучасні програми для ведення фінансового обліку за допомогою програми Agri: Бухгалтерія.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розгляд практичних аспектів діджиталізації фінансового обліку присвячені праці вітчизняних науковців таких, як Н.А. Букало, С.Т. Лобов, Л.В. Петіна, О.А. Полянська, Т.В. Пономарьова, П.В. Іванюта, С.В. Івахненко, О.С. Кривоконь, С.Ф. Лазарева, О.П. Славкова, С.А. Гаркуша та ін. Слід зауважити, що різні автори приділяють увагу окремим аспектам автоматизації обліку та висвітлюють загальнотеоретичні аспекти бухгалтерської інформації для автоматизованої обробки, які не направлені на аграрні формування, для фермерських господарств. Н.А. Букало вказує, “що широкомасштабний розвиток засобів інформаційних технологій, змін законодавства, гостро постають проблеми підготовки спеціалістів з обліку і оподаткування, здійснення фінансових витрат для придбання сучасного, нового програмного забезпечення, придбання ноутбуків та витрати на підвищення кваліфікації облікових працівників” [6, с. 58]. О.П. Славкова, С.А. Гаркуша стверджують, що “сучасні найбільш відомі програми для автоматизації фінансового обліку (BAS Бухгалтерія) мають переважно затверджений набір компонентів та частин (контрагенти, довідники, каса, банк, звітність), але аграрні підприємства потребують окремого механізму налаштування параметрів для здійснення сучасного процесу виробництва та ведення обліку біологічних активів” [7]. Л.В. Петіна приділяє увагу, що “для ефективного здійснення обліково-контрольних заходів керівництва, та правильного прийняття управлінських рішень потрібно

сучасний інформаційний продукт (програми), які значно підвищують оперативність прийняття фінансових рішень, значно покращить платіжну дисципліну. Головним напрямком удосконалення фінансово-аналітичної роботи бухгалтера відділу виробництва є автоматизація процесів виробництва сільськогосподарської продукції рослинництва і тваринництва за допомогою автоматизації на основі використання сучасної обчислювальної техніки” [8, с. 29]. Крім того, що існує значна кількість теоретично-практичних досліджень, питання автоматизації обліку для фермерських господарств в системі обробки фінансово-аналітичної інформації потребують саме для обліку фермерських господарств, вивчення даного алгоритму з врахуванням особливостей ведення аграрного бізнесу.

Мета статті. Обґрунтування механізму впровадження бухгалтерської комп’ютерної програми Agri: бухгалтерія для фермерських господарств, аналіз модулів програми та пріоритетних напрямків при придбанні для керівництва.

Виклад основного матеріалу. При організації фінансового обліку аграрного бізнесу слід враховувати механізм створення аграрних формувань, які значно відрізняються, виходячи з розмірів, організаційно-правових норм та організаційної структури облікового апарату аграрного підприємства (централізована бухгалтерія лінійного типу, ведення обліку ФОПом або аудиторською фірмою). Програма дозволяє комп’ютеризувати ведення регістрів синтетичного та аналітичного обліку, комп’ютеризувати ведення особових рахунків підрозділів за принципами нормативної частини (рис.1).

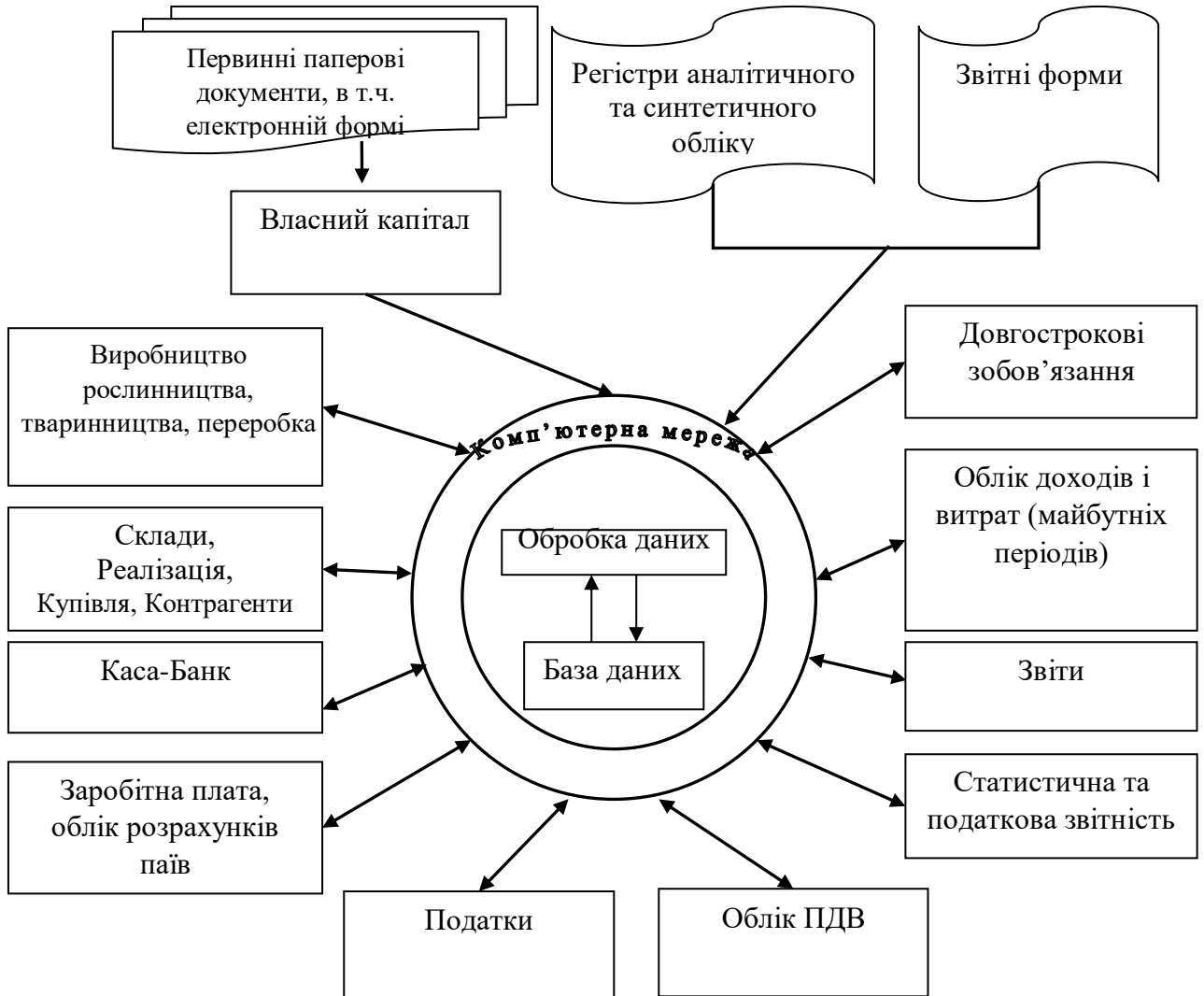

Рис. 1. Побудова Agri: бухгалтерія для здійсненні фінансового обліку за модулями

Джерело: складено автором на основі [4]

Так, у фермерських господарствах фінансовий облік може здійснювати фермер (член

його сім'ї) або укласти договір з аудиторською, консалтингову фірмою, яка має КВЕД для надання послуг з бухгалтерського обліку.

Тенюх З.І, Пелех У.В стверджують, що “під діджиталізацією бухгалтерського обліку слід розуміти поєднання комплексних видів програмних продуктів, які мають можливість повністю відображати господарські операції в рамках сучасного законодавства. При цьому, програма дозволяє обліковому працівникові реєструвати, обробляти та узагальнювати масиви швидше, ефективніше та зберігати інформацію при дотриманні конфіденційності” [9]. “Для самостійного ведення фінансового обліку фермеру потрібні навички сучасного ведення обліку, вивчення податкового законодавства, інтерпретування для власних умов, застосування пільг для власного бізнесу. Тому для цього потрібно фахова економічна освіта, рівень самоосвіти для фермерів та аналізу сучасних змін податкового законодавства. Тому переважно довіряють ведення фінансового обліку аудиторській фірмі та його працівникам, але контролюють процес надання документів для обробки, підписання за допомогою КЕП” [10]. В програмі детально створюється «Картка фермера», яка передбачає введення наступної інформації: скорочена та повна назва ФГ, правовий статус, статус платника податку (загальна система, єдиний податок 4 група). Реєстраційні дані ФГ дають можливість вести інформацію про свідоцтво про реєстрацію, номер, дата, код ЄДРПОУ, юридичні і фактичні дані здійснення господарської діяльності). Окремі дані дають можливість сформулювати дані фермерського господарства, як платника ПДВ: №, дата свідоцтва платника ПДВ, ПІН, періодичність складання декларації з ПДВ, найменування контролюючого органу за місцем обліку платника. Фермерське господарство фіксує основні та додаткові коди КВЕД, які повинні відповідати витягу з реєстру ЄДРПОУ. Налаштування користувача, дає можливість сформулювати дані по рахункам, створити передавальний баланс станом на конкретну дату. В програмі Agri: бухгалтерія фінансовий облік ведеться шляхом окремих модулів, які детально проаналізовані в табл.1, які дають можливість проаналізувати складові та можливості модулів, їх призначення, порядок застосування.

Таблиця 1

Функціональні можливості модулів Agri: бухгалтерія при відображенні активів фермерського господарства

Модулі	Функціональні можливості
Основні засоби	Формує інформацію по окремим блокам: нерухомість, техніка, обладнання, інші основні засоби, модернізація та ремонт, списання техніка, обладнання, інші основні, амортизація, оренда основних засобів, витрати. В кожному блоці модуля є можливість сформулювати первинні документи, ввести дані. Нарахувати амортизації, накопичувати витрати за підрозділами
Склади	Склади (створити власні склади господарства (готової продукції рослинництва, тваринництва, склади агронома (насіння, посадкового матеріалу), склад ПММ). Крім цього формується інформація про списання товарів за введеними накладними, лімітна-забірними картами.
Виробництво: Рослинництво	Дає можливість сформулювати номенклатурні групи, здійснювати облік за полями та сівозмінами. Відображати статті витрат і оприбутковувати готову продукцію за групами. Щомісячно сформулювати Відомість видачі ТМЦ та списання ТМЦ рослинництва та надходження врожаю з подальшим відображення при необхідності обробки, відправку на елеватор. Позитивним моментом є можливість арифметично здійснити планову та фактичну калькуляцію (рослинництва).
Тваринництво	Інформація «Ферма» дає можливість сформулювати підгрупи тварин, розрахувати статті витрат, планову собівартість. Виписати первинні документи при придбанні тварин, приплоду, показники зважування тварин, переведення між групами, ведення обліку витрат кормів, інформації забій, прирізка, падіж. Для завідувача фермою є можливість

	автоматично сформувати: відомість обліку молока, Звіт про рух тварин. Бухгалтеру є можливість розрахувати калькуляцію тваринництва (приріст живої маси) та при необхідності переоцінки тварин за справедливою вартістю.
Переробка	Дається можливість створити та визначити склади переробки, розрахувати планову та фактичну калькуляцію продукції переробки власного виробництва
Каса - банк	Формується інформація про відкриття поточних рахунків, спеціальних рахунків з ПДВ. Відображається виписки банку за поточними та спеціальними рахунками з ПДВ. Облік касових операцій ведеться за допомогою створених первинних документів по касі (ПКО та ВКО), є можливість сформувати Відомість виплати заробітної плати (авансу) та Відомість виплати орендної плати пайовикам (грошима). Вести реєстр аналітичного обліку Касову книгу в автоматичному режимі та проводити Авансові звіти.

Джерело: складено автором на основі [4]

Слід зауважити профіль, інтерфейс програми зрозумілий, інтерактивний, функціональний за умов можливий для самостійного опанування як керівнику фермерського господарства так і для бухгалтера обліковця (члена родини ФГ). Значно поліпшується розподіл праці між обліковим персоналом, можлива взаємозамінність між бухгалтерами шляхом використання автоматизованих програм. При створенні умов для ведення фінансового обліку за допомогою автоматизованого сервісу, мережі Internet, власного комп'ютера можна ефективно вести облік активів, пасивів, зобов'язань, ведення податкового обліку з метою дотримання платіжної дисципліни, вчасно сплачувати податки та подавати фінансову звітність при здійсненні аграрного бізнесу ФГ. Але для цього потрібно впровадження електронного документообігу за допомогою платформи «Вчасно», Птах», Медос», електронний обмін первинних документів та їх підписання контрагентами. З урахуванням комп'ютерною форми обліку здійснюється процес ведення фінансового, податкового обліку за допомогою функцій Agri: бухгалтерія надається доступ користувача до баз даних за допомогою функціональних можливостей програми та функціональної підтримки програмою одночасної роботи декількох користувачів за допомогою локальної мережі (табл.2).

Таблиця 2

Функціональні можливості модулів Agri: бухгалтерія при відображенні операцій фермерського господарства

Модулі	Функціональні можливості
Власний капітал	Накопичує інформацію про власників (ПІБ власника, дата, статус власника, сума, частка %); інформацію щодо створення статутного капіталу, збільшення та зменшення статутного капіталу(дата, підстави); нарахування виплат власникам дивідендів (№документа, дата)
Довгострокові зобов'язання	Відображає інформацію про залучені кредити (№ договору, дата, банк, строк, опис), здійснює контролювання при нарахуванні відсотків за кредитами та відображає інформацію про інші довгострокові кредиторські заборгованості за кожним кредитором (ПІН, ЄДРПОУ, юридична адреса кредитора, телефон). Інформація відображається для контролювання платіжної розрахункової дисципліни.
Контрагенти	Програма дає можливість створити довідники «Контрагенти» з потрібною інформацією для формування первинних документів для податкового обліку та виписки накладних і податкових накладних. Фіксує укладені договори та визначає стан та структури дебіторської та кредиторської заборгованості за строками погашення (у розрізі погашення, списання, переведення). Дає можливість сформувати

	внутрішню звітність по розрахункам для подальшого прийняття управлінських рішень.
Купівля	В автоматичному режимі формуються: прибуткова накладна, акт виконаних робіт (вхідний), рахунок від постачальника, довіреність. Контролюються строки виписки та проведення первинних документів щодо купівлі ТМЦ.
Реалізація	За допомогою даного модуля може здійснюватися реалізація тварин або готової продукції тваринництва (рослинництва), реалізація ТМЦ, основних засобів та необоротних активів, реалізація будівлі і споруд. Є можливість сформувати ТТН, рахунок. При потребі скласти Звіт про реалізацію товарів (робіт, послуг) використовує Довідник послуг (реалізація).
Доходи/витрати майбутніх періодів	За допомогою програми є можливість в автоматичному режимі відображати доходи і витрати майбутніх періодів, щодо надходженню витрат майбутніх періодів, вести список списаних витрат майбутніх періодів та відображати визнання доходів майбутніх періодів та закриття рахунків.
Облік доходів/витрат	Облік доходів/витрат здійснюється шляхом ведення Відомості доходів і відомості витрат, здійснення щомісячного закриття загальновиборничих витрат, закриття періоду та визначення фінансового результату діяльності.

Джерело: складено автором на основі [4]

“Для фермерського господарства доцільно створити зацікавлених користувачів, які мають власні периферійні пристрої для створення первинних документів, реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, з метою забезпечення значного масиву облікової інформації та автоматизації податкових розрахунків з оплати праці. Це в свою чергу значно впливає на покращення оперативності облікової інформації, її реєстрації, обробки, накопиченню, зберіганню та передачі адміністративно-управлінського персоналу залежно від надання доступу і конфіденційності та віддаленості підрозділів аграрного підприємства” [11]. В табл. 3. наведені можливості ведення податкового обліку і складання основних форм фінансової, податкової та статистичної звітності.

Таблиця 3

Функціональні можливості модулів Agri: бухгалтерія при веденні податкового обліку та звітності фермерського господарства

Модулі	Функціональні можливості
Заробітна плата	За допомогою даного модуля вводяться дані в «Картку робітника», визначається особливості призначення ПСП, інвалідність. Створюється кадрові накази згідно штатного розкладу. Згідно посади формується інформація за підрозділами та посадами. Якщо працівників приймають за ЦПХ, є можливість їх вести окремо за актами виконання ЦПХ. Якщо ФГ застосовує індексацію Заробітної плати здійснюється окремо згідно діючого законодавства. При звільненні працівника окремо нараховуються розрахункові з компенсацією за невикористані дні відпустки. На підставі створених таблиць обліку робочого часу, створюється Відомість заробітної плати, або розрахунок суми авансу. Також бухгалтеру є можливість виготовити Довідку про доходи співробітника, переважно для подання в органи соціального страхування при призначенні субсидій.
Облік розрахунків паї	Інформація формується на підставі Договорів оренди землі, аналітичний облік у розрізі пайовиків в зведених таблицях за паями. Є можливість відображати інформацію про власні земельні ділянки. Здійснювати

	нарахування за оренду паїв, здійснювати виплату з урахуванням утриманих податків (ПДФО 18%) та зборів(військовий збір 1,5%).
Податки	Сформувати індивідуальну «Картку платника податків» з введенням рахунків для сплати кожного податку вказати отримувача податків та яким чином є можливість нарахування штрафу (пені).
Облік ПДВ	На підставі створених податкових накладних (виданих і отриманих) є можливість сформувати і подати до ДПС Декларацію з ПДВ.
Звіти	Дають можливість формувати реєстри аналітичного обліку, внутрішньогосподарську звітність, серед яких: Звіт про витрати виробництва, Оборотна-сальдову відомість, реєстр документів по розрахунках з контрагентами, оборотна-сальдові відомість по рахункам 36, 63, 64, картки рахунків, аналіз рахунків.
Статистична звітність	Статистична звітність формується автоматична наступних форм (форма 1-м, 2-м, форма 1-мс, 2-мс, форма №2-ферм, форма № 21-заг (місячна) та форма 21 (річна), форма № 24-сг (місячна та річна), форма № 29 - сг. (річна), форма № 50-сг (річна).
Податкова звітність	Є можливість в автоматичному режимі створити: Податкова декларація з єдиного податку 4 групи, Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, Податкова декларація земельного податку.

Джерело: складено автором на основі [4]

Для впровадження програми Agri: бухгалтерія потрібно враховувати гарантійні зобов'язання при експлуатації, можливе виникнення помилок, обслуговування та доналагоджування з метою виправлення виявлених недоліків. Проводити періодично аналіз функціонування, оновлення у зв'язку зі змінами законодавства та прийняття рішення про необхідність впровадження програми в облікову службу фермерського господарства. Таке рішення приймає власник або голова фермерського господарства, і залежить воно від низки об'єктивних і суб'єктивних факторів (рис.2).

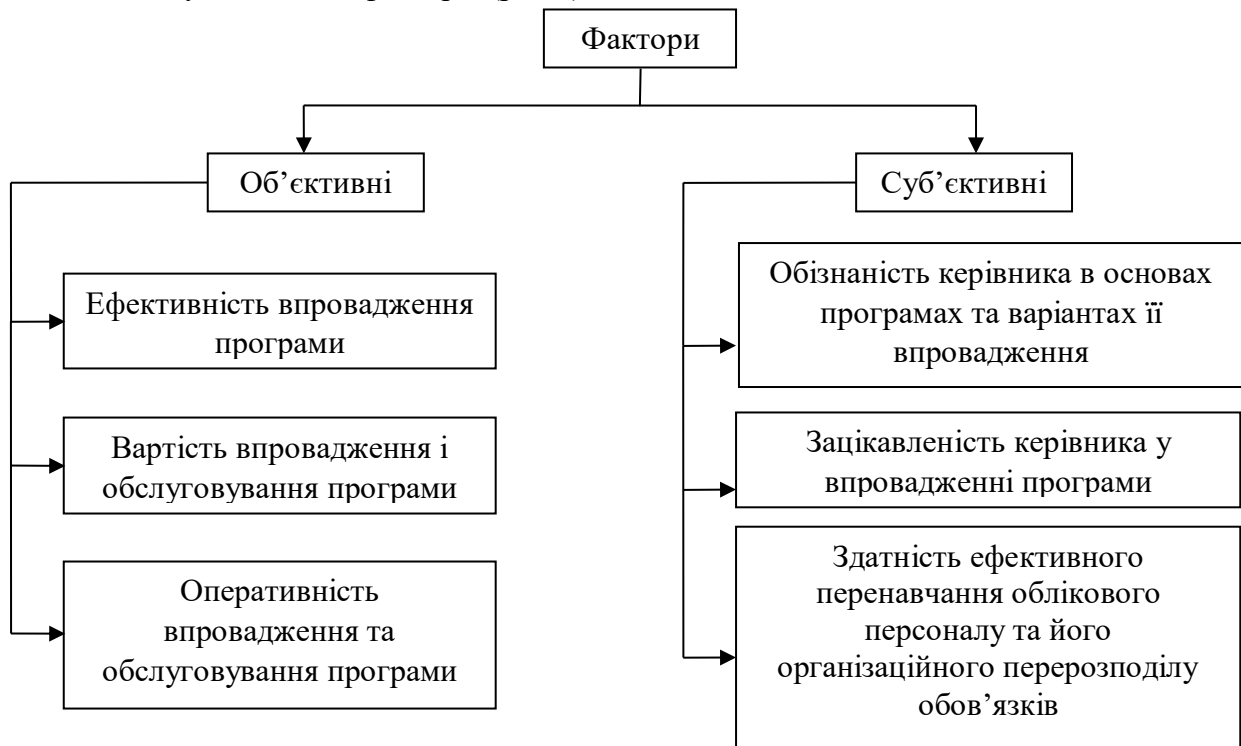

Рис. 2. Фактори, від яких залежить прийняття рішення про впровадження Agri: бухгалтерія керівником підприємства

Джерело: складено автором

Такі об'єктивні фактори, як ефективність впровадження, вартість впровадження й обслуговування розглянуті та проаналізовані в окремому обліковому завданні. Для цього голові фермерського господарства потрібно прийняти остаточне рішення для придбання програми. У разі проведення впровадження й обслуговування Agri: бухгалтерія власними силами в технічному завданні має передбачатися можливість використання працівників підприємства (достатня кількість спеціалістів та рівень їхніх знань) для впровадження й обслуговування цієї системи або необхідність залучення сторонніх спеціалістів. Прийняття остаточного рішення залишається за керівником підприємства.

“Ефективність функціонування комп'ютерної програми значно впливає на ефективність ведення фінансового обліку, опанування автоматизованих навички облікових працівників, тому потрібно розробити мотиваційний механізм для оновлення програм, тому що на це впливає з людський чинник. Переважно молоді працівники облікового апарату, активно сприяють оновленню програм та застосування інноваційні методів обробки облікової інформації” [12]. “Міжнародні тенденції автоматизації обліку «cloud-облік» свідчать про досить розвинутий механізм оновлення програмних продуктів, їх ліцензування та багатофункціональність для аграрних формувань, застосування як для компанії в цілому, так і для всіх структурних підрозділів при обов'язковому дотриманні конфіденційності в захищеному домені” [13]. “Діджиталізація обліку є основною складовою сучасного розвитку бізнес-процесів аграрних підприємств. На думку фахівців АССА (Асоціації Сертифікованих Присяжних Бухгалтерів – англ. Association of Chartered Certified Accountants) сучасне покоління молодих працівників частіше надають перевагу електронному документообігу із ніж використання паперових документів” [14].

Саме керівництво фермерського господарства повинно вплинути на впровадження автоматизованого ведення обліку та сучасної комп'ютерної системи, саме вони максимально зацікавлені в прийнятті такого рішення. Слід зазначити, що багато керівників підприємств вважають комп'ютеризацію бухгалтерського обліку зокрема, зайвим витрачанням коштів. Це пояснюється незнанням проблем організації бухгалтерського обліку та облікового апарату, а також можливих економічних вигод у майбутньому від її впровадження. Можна виділити такі головні перепони для розвитку фінансового обліку фермерських господарств та вказати шляхи їх вирішення:

- недостатня кількість пропозицій на ринку, особливо щодо програмного забезпечення для аграрних підприємств. Вирішити цю проблему можливо тільки за рахунок збільшення попиту;
- недостатній рівень підготовки спеціалістів з комп'ютеризації бухгалтерського обліку в сільському господарстві. Для вирішення цієї проблеми необхідно розробити навчальні програми для перепідготовки бухгалтерів;
- недостатня поінформованість керівників аграрних підприємств про можливості фінансового обліку в умовах комп'ютеризації. Вирішити цю проблему можливо за рахунок проведення семінарів, курсів підвищення кваліфікації, рекламних кампаній, безкоштовного розповсюдження демонстраційних версій програм тощо.

Перелічені заходи можуть проводитися навчальними закладами та спеціалізованими фірмами і будуть ефективними лише за умови всебічної підтримки державою розвитку бухгалтерської комп'ютерної системи в аграрних підприємствах. Підтримка сільськогосподарських підприємств має передбачати підтримку навчальних закладів у питаннях забезпечення необхідним програмним і технічним забезпеченням. Отже, впровадження програми Agri: бухгалтерія дасть максимально чітко уявлення про ведення фінансового обліку фермерських господарств, їх ефективності та дотримання платіжної дисципліни та дотримання податкового законодавства.

Висновки. Виділення на практичному рівні бухгалтерської комп'ютерної системи за окремими модулями дозволяє правильно визначити вимоги, функціональні можливості, завдання, вимоги та засоби фінансового обліку, характерні для ефективного здійснення обліку в фермерських господарствах. Проте функціональній підсистемам характерні технічні,

технологічні, програмні, кадрові можливості, які створить ефективне ведення бізнесу за допомогою комп'ютерної програми Agri: бухгалтерія.

Список використаних джерел

1. Oneb Finance. URL: <https://finance.oneb.app/> (дата звернення 01.11.2023).
2. BAS АГРО. Бухгалтерія. URL: <https://www.bas-soft.eu/soft/bas-sectoral/bas-agro-accounting/> (дата звернення 04.11.2023).
3. Master Бухгалтерія. URL: https://joinposter.com/ua/applications/master-buhgalteriya?gclid=Cj0KCQjw-pyqBhDmARIsAKd9XINLi0ATSmhKo0AxAwnjcMh_d05ZFIx_ITUA3F9P7yvsRyo2mtuM15saAgLNEALw_wcB (дата звернення 04.11.2023)
4. Agri: бухгалтерія. URL: https://agrianalytica.com/uk/products_farmer_ac (дата звернення 06.11.2023).
5. Дебет-Кредит «Сільське господарство». URL: <https://debet.com.ua/konfihuratsiya-silске-hospodarstvo> (дата звернення 04.11.2023).
6. Букало Н.А. Автоматизація обліку в сучасних умовах. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економіка»*. 2013. Вип. 33. Ч. II. С. 56–59.
7. Славкова О.П., Гаркуша С.А. Впровадження автоматизації обліку: вимоги та підхід. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Випуск 4. 2015 URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/219.pdf> (дата звернення 04.11.2023).
8. Петіна Л.В. Особливості автоматизації управлінського та бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія «Економіка»*. 2010. Вип. 25. Ч. I. С. 26-29.
9. Тенюх З.І., Пелех У.В. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. Випуск. 41. 2022. URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/1588-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1525-1-10-20220909%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/1588-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1525-1-10-20220909%20(1).pdf) (дата звернення: 05.11.2023).
10. Nataliia Novak, Olena Krukovska, Svitlana Skrypnyk, Inesa Shepel, Svitlana Koval. Methodological features of using international standards in accounting and audit training. *International Journal of Management*. Volume 11, Issue 06, June 2020, pp. 820-827. URL: https://iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_6/IJM_11_06_070.pdf (дата звернення 04.11.2023).
11. Alina Zh. Sakun, Kateryna A. Pylypenko, Svitlana V. Skrypnyk, Oleksandr S. Prystemskyi, Inesa V. Shepel, Accounting and analytical space of providing the depreciation policy of Ukrainian enterprises in "RIVISTA DI STUDI SULLA SOSTENIBILITA" 2/2022, pp. 247-270. URL: https://www.francoangeli.it/riviste/Scheda_rivista.aspx?IDArticolo=72496 (дата звернення: 02.11.2023).
12. Shapovalova, A. Demianyshyna, O. Kudlaieva, N. Plekan, M. Skrypnyk, S. The Value-Added Tax (VAT) administration benchmarking: A case study of Western European Countries *Journal of Eastern European and Central Asian Research*, 2023, 10(5), pp. 855–870. URL: <https://ieeca.org/journal/index.php/JEECAR/article/view/1240> (дата звернення: 03.11.2023).
13. Kuznetsov A., Kiiian A., Babenko V., Smirnov O., Zhosan G., Prokopovych-Tkachenko D. Soft Decoding Method for Turbo- Productive Codes. International Conference on Advanced Information and Communications Technologies (AICT). 2-6 July 2019. Lviv. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8847747> (дата звернення: 05.11.2023).
14. ACCA (2021). Professional accountants – the future: generation next. URL: <https://www.accaglobal.com/gb/en.404.html?/content/accaglobal/%2520in/en/technical-activities/technical-resources-search/2016/november/generation-next.html> (дата звернення: 06.11.2023).

References

1. Oneb Finance. URL: <https://finance.oneb.app/> [in Ukrainian].
2. BAS AGRO Accounting. URL: <https://expresssoft.com.ua/uk/product/bas-agro-buhgalteriya-ua/> [in Ukrainian].
3. Master Accounting. URL: https://joinposter.com/ua/applications/master-buhgalteriya?gclid=Cj0KCQjw-pyqBhDmARIsAKd9XINLi0ATSmhKo0AxAwnjcMh_d05ZFIx_ITUA3F9P7yvsRyo2mtuM15saAgLNEALw_wcB [in Ukrainian].
4. Agri: Accounting. URL: https://agrianalytica.com/uk/products_farmer_ac [in Ukrainian].
5. Debit-Credit «Agriculture». URL: <https://debet.com.ua/konfihuratsiya-silске-hospodarstvo> [in Ukrainian].
6. Bukalo N.A. (2013) Accounting automation in modern conditions. A collection of scientific papers of ChDTU. *Economy series*. 2013. Issue 33. Part II. P. 56–59 [in Ukrainian].
7. Slavkova O.P., Harkusha S.A. (2015) Implementation of accounting automation: requirements and approach. Global and national economic problems. Issue 4. [in Ukrainian].
8. Petina L.V. (2010) Features of automation of management and accounting at agricultural enterprises. A collection of scientific works of ChDTU. *Economy series*. 2010. Issue 25. Ch. I. pp. 26-29. [in Ukrainian].
9. Tenyukh Z.I., Peleh U.V. (2022) Digitalization of accounting in Ukraine: status and development prospects. *Economy and society*. Output 41. URL: <file:///C:/Users/admin/Downloads/1588->

[%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1525-1-10-20220909%20\(1\).pdf](https://iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_6/IJM_11_06_070.pdf) [in Ukrainian].

10. Nataliia Novak, Olena Krukovska, Svitlana Skrypnyk, Inesa Shepel, Svitlana Koval. (2020) Methodological features of using international standards in accounting and audit training. *International Journal of Management*. Volume 11, Issue 06, June, pp. 820-827. URL: https://iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJM/VOLUME_11_ISSUE_6/IJM_11_06_070.pdf.

11. Alina Zh. Sakun, Kateryna A. Pylypenko, Svitlana V. Skrypnyk, Oleksandr S. Prystemskyi, Inesa V. Shepel Accounting and analytical space of providing the depreciation policy of Ukrainian enterprises (2022) in "RIVISTA DI STUDI SULLA SOSTENIBILITA" 2, pp. 247-270, URL: https://www.francoangeli.it/riviste/Scheda_rivista.aspx?IDArticolo=72496

12. Shapovalova, A. Demianyshyna, O. Kudlaieva, N. Plekan, M. Skrypnyk, S. (2023) The Value-Added Tax (VAT) administration benchmarking: A case study of Western European Countries *Journal of Eastern European and Central Asian Research*, 10 (5), pp. 855–870 URL: <https://ieeca.org/journal/index.php/JEECAR/article/view/1240>

13. Kuznetsov A., Kiian A., Babenko V., Smirnov O., Zhosan G., Prokopovych-Tkachenko D. (2019) Soft Decoding Method for Turbo- Productive Codes. International Conference on Advanced *Information and Communications Technologies* (AICT). 2-6 July. Lviv. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8847747>

14. ACCA (2021) Professional accountants – the future: generation next. URL: <https://www.accaglobal.com/gb/en.404.html?/content/accaglobal/%2520in/en/technical-activities/technical-resources-search/2016/november/generation-next.html>

Shepel I.V. PhD, Associate Professor
Kherson State Agrarian and Economic University
inesashepel1972@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6728-5579>

DIGITALIZATION OF FINANCIAL ACCOUNTING AND TAXATION IS ONE OF THE DIRECTIONS OF SUCCESSFUL AGRICULTURAL BUSINESS

Abstract: Task statement. The article substantiates the mechanism of implementation of the Agri accounting computer program: accounting for farms, analysis of the program modules and priority directions for acquisition for management. Research results. The practical justification of the automation of financial accounting of agricultural enterprises is considered. The stages of automation with the help of Agri: accounting are defined. The chronological order of the program customization process is highlighted depending on the requirements and types of activities. A comprehensive approach to setting parameters, directories, primary and consolidated documents, tax and statistical reporting forms of the Federal Government has been formulated. The main directions for mastering the Agri program are highlighted: accounting through institutions of higher education. However, the main subjective factor influencing decision-making is the manager's interest in implementing an accounting computer system. It should be noted that many managers of enterprises consider the computerization of accounting, in particular, an unnecessary expenditure of funds. This is explained by ignorance of the problems of the organization of accounting and accounting apparatus, as well as possible economic benefits in the future from its implementation. **Conclusion.** Allocation at the practical level of the accounting computer system by individual modules allows you to correctly determine the requirements, functionality, tasks, requirements and means of financial accounting, which are characteristic for the effective implementation of accounting in farms. However, functional subsystems are characterized by technical, technological, software, personnel capabilities that create effective business management with the help of the computer program Agri: accounting.

Key words: financial accounting, taxation, digitization of accounting, computerization of accounting, computer accounting system, accounting employe